

NOTĂ de fundamentare a

proiectelor de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, la operatorii de distribuție concesionari pentru anul 2016*

1. Cadrul de reglementare în baza căruia se emit ordinele de aprobare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2016

Se propune emiterea ordinelor de aprobare a tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2016 pentru operatorii de distribuție concesionari, în baza următoarelor prevederi normative:

- art. 75 alin. (1) lit. b) și art.79 alin. (3) și alin. (4) din *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare,*
- *Metodologia de stabilire a tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 72/2013, cu modificările și completările ulterioare,*
- *Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 33/2014,*
- art. 5 alin. (1) lit. b), alin (5) și art. 9 alin (1) lit. c) și lit. ab) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012.*

Analiza datelor transmise de operatorii de distribuție concesionari și calculele veniturilor reglementate, precum și a tarifelor de distribuție au fost efectuate cu respectarea următoarelor reglementări:

- Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 72/2013 (numită, în continuare *Metodologie*) cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 112/2014 pentru modificarea și completarea metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 72/2013;
- Ordinul nr. 146/2014 pentru stabilirea ratei reglementate a rentabilității aplicate la aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție concesionari;
- Decizia nr. 1713/2014 de aprobare a machetelor de monitorizare a activității operatorilor de distribuție concesionari și a ghidului de completare a acestora;
- Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul nr. 33/2014.

2. Cauzele și motivele care conduc la emiterea ordinelor propuse spre aprobare

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) lit. ab) din OUG. Nr. 33/2007 ”ANRE determină și aprobă anual și transmite spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie a anul curent, tarifele reglementate aferente serviciilor specifice sectorului energiei electrice, în conformitate cu prevederile metodologiilor aplicabile.”

Conform prevederilor *Metodologiei*, ANRE are obligația stabilirii corecțiilor valorice anuale și a aprobării tarifelor specifice de distribuție. Astfel:

- conform art. 9 din *Metodologie*:
”(1) Tarifele de distribuție sunt aprobate de autoritatea competentă pentru fiecare operator de distribuție în parte.
(2) Anual, până la de data de 31 decembrie, tarifele de distribuție stabilite pentru anul t+1, se aprobă prin ordin al președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”
- conform art. 83 din *Metodologie*:
”(1) Anual, ANRE efectuează corecția veniturilor datorată:
a) modificării cantităților de energie electrică distribuită față de cele prognozate,
b) modificării cantităților și prețului de achiziție pentru CPT reglementat, față de cele prognozate,
c) modificării anuale a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile față de cele prognozate,
d) modificărilor veniturilor din energia reactivă față de cele prognozate,
e) nerealizării/depășirii programului de investiții aprobat,
f) veniturilor din alte activități desfășurate de operatorul de distribuție.
(2) Autoritatea competentă stabilește venitul reglementat și tarifele pentru anul următor ținând seama de corecțiile justificate, cu respectarea limitării de la Art. 98.
(3) Corecțiile enumerale la alin. (1) sunt actualizate cu RTS și, după caz, cu RI corectată, în termenii nominali ai anului de efectuare a corecțiilor.”

3. Analiza efectuată

Urmare a analizei datelor transmise de operatorii de distribuție concesionari și a calculelor preliminare a veniturilor reglementate cu luarea în considerare a corecțiilor anuale efectuate conform prevederilor *Metodologiei*, s-a constatat că tarifele calculate pentru anul 2016 înregistrează scăderi semnificative față de anul 2015, scăderi cuprinse între aprox. -7% și -16%, scăderea medie fiind de aprox. -12% la nivelul întregii țări, principalii factori care influențează această scădere fiind:

- corecțiile valorice anuale stabilite conform *Metodologiei*, ce urmează a fi aplicate venitului reglementat pe baza căruia se calculează tarifele aferente anului 2016, cuprinse între aprox. -40 mil lei și -94 mil lei, media acestora fiind de aprox. -67 mil lei; cauzele care au condus la corecții negative mari sunt prezentate în continuare;
- factorii de liniarizare X finali stabiliți pentru a treia perioadă de reglementare 2014-2018, care determină cu o singură excepție pante negative de evoluție a veniturilor reglementate pe baza cărora sunt stabilite tarifele în termeni reali aferente perioadei de reglementare;
- o evoluție a ratelor inflațiilor aferente perioadei 2014-2016 sub nivelul prognozat inițial, astfel încât indicele cumulat al inflației reglementate calculat pentru anul 2016 este de 104,9% față de 108,0% prognozat inițial, ceea ce conduce la aplicarea corecției de inflație.

Nivelul ridicat al corecțiilor valorice anuale negative ce urmează a fi luate în considerare la stabilirea tarifelor aplicabile în anul 2016 se datorează în principal, următoarelor:

- creșterea cantităților de energie electrică distribuite în cursul anilor 2014 și 2015 față de nivelul prognozat inițial;
- scăderea substanțială a prețului de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT realizat/recunoscut de ANRE, față de cel prognozat inițial;
- aplicarea corecției de venituri eferente anului 2016 datorită diminuării valorii RRR (Ratei Reglementate a Rentabilității) de la 8,52% la 7,7%, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 146/2014.

Conform prevederilor art. 115 din *Metodologie*, ANRE a organizat în perioada 13-18.11.2015 ședințe cu operatorii de distribuție concesionari, în care au fost prezentate de către ANRE și discutate rezultatele preliminare ale corecțiilor anuale și ale tarifelor de distribuție. Operatorii de distribuție concesionari au solicitat atât în cadrul acestor ședințe, cât și prin scrisori transmise ulterior întâlnirilor, ca scăderea în termeni reali a tarifului mediu ponderat aferent anului 2016 față de cel aferent anului 2015 să fie de cel mult 7 % în termeni reali și scăderea tarifelor specifice de distribuție pentru fiecare nivel de tensiune să fie de maxim 10 % în termeni reali. În solicitarea ODC se invocă prevederile art. 105 alin. (1) din *Metodologie*, conform căruia: „Începând cu cea de a treia perioadă de reglementare, tarifele de distribuție pot varia de la un an la altul în termeni reali cu cel mult: 10 % pentru fiecare dintre tarifele specifice de distribuție și 7 % pentru tariful mediu ponderat.”

Metodologia aplicată la stabilirea tarifelor este o reglementare de tip ”Price Cap”, iar scopul art. 105 din *Metodologie* este de a limita eventualele creșteri ale tarifelor de distribuție în scopul protejării utilizatorilor, în acest sens fiind clarificatoare prevederile alin. (3) al art. 105 din *Metodologie*, care se referă strict la creșterea tarifelor: „În cazul limitării tarifelor conform alin. (1) și (2), diferența de venituri se regularizează în anul/anii următor/următorii, în limita plafonului stabilit de creștere a tarifelor.”

Astfel, având în vedere că Metodologia aplicată la stabilirea tarifelor este o reglementare de tip ”Price Cap”, precum și faptul că operatorii de distribuție concesionari interpretează sensul sintagmei ”tarifele de distribuție pot varia” în sensul extins al termenului ”variație” fără a ține cont de tipul reglementării, ANRE a promovat un proiect de ordin cu propunerea de completare a *Metodologiei* pentru clarificarea deplină a sensului prevederilor art.105 alin. (1). Prin proiectul de ordin se precizează faptul că limitarea impusă variației tarifelor de distribuție de la un an la altul se referă la limitarea creșterii acestor tarife. Proiectul de ordin a fost supus dezbaterii publice în procedură de urgență motivat de faptul că, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) lit. ab) din *Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004*, tarifele de distribuție pentru operatorii de distribuție concesionari se aprobă și se transmit spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie.

Referitor la solicitarea operatorilor de distribuție concesionari, s-a constatat că, pentru cea mai mare parte dintre operatori, limitarea scăderii tarifelor la 7% în termeni reali nu permite la calculul tarifelor decât includerea unei cote relativ mici din corecțiile valorice negative calculate, datorită factorilor de liniarizare care determină pante descendente în termeni reali, iar diferențele suplimentare de bani s-ar amâna pentru a fi luate în considerare la stabilirea tarifelor pentru anii următori, sub formă de venituri negative amânate. Veniturile negative amânate ar

reprezenta 45%-78% din valoarea corecțiilor calculate pentru o mare parte dintre operatori și aprox. 47 % la nivelul întregii țări (255 mil lei venit amânat total).

Având în vedere prevederile *Metodologiei* referitoare la modalitatea de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, tarifele de distribuție aprobate de ANRE operatorilor de distribuție concesionari pentru anul 2015 au fost determinate pentru a asigura acestora un venit reglementat prognozat, luându-se în considerare o cantitate de energie electrică distribuită prognozată a fi realizată în anul 2015. Din analizele efectuate în vederea stabilirii corecțiilor valorice anuale a rezultat că **venitul reglementat realizat de operatori în anul 2015** este mai mare decât cel convenit și, în consecință, sunt necesare corecții negative, a căror amânare presupune admiterea ca operatorii să beneficieze pentru o perioadă de timp de venituri suplimentare nejustificate, ceea ce considerăm că aduce prejudicii utilizatorilor și este în favoarea operatorilor de distribuție. În plus, dacă se menține această tendință, ar rezulta de la an la an cumularea unor venituri negative amânate importante, de care operatorii de distribuție concesionari ar beneficia nemeritat și care ar fi din ce în ce mai dificil de reglat înainte de finalul perioadei de reglementare 2014-2018.

4. Tarife specifice propuse spre aprobare și analiză comparativă între tarifele în vigoare, cele propuse spre aprobare și cele solicitate

Tarifele specifice de distribuție propuse pentru anul 2016 sunt prevăzute în proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, la operatorii de distribuție concesionari.

Menționăm că valorile corecțiilor anuale pe baza cărora au fost stabilite tarifele pentru serviciul de distribuție înscrise în proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă* mai pot suferi eventuale modificări în urma verificărilor finale asupra calculelor și/sau reconsiderării unor aspecte comunicate de operatorii de distribuție concesionari prin scrisorile transmise de către aceștia după întâlnirile în cadrul cărora li s-au comunicat rezultatele analizelor efectuate de ANRE în vederea stabilirii tarifelor, dar aceste modificări nu vor avea un efect major și nu vor modifica substanțial aspectele prezentate în cadrul notei.

Variația tarifelor de distribuție rezultate pentru anul 2016, comparativ cu tarifele aprobate pentru anul 2015 este prezentată în cadrul *Anexei* la prezenta notă - *Tarife specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice – 2016*.

5. Impactul socioeconomic și efectele asupra mediului macroeconomic

Apreciem că scăderea tarifelor specifice de distribuție va avea un impact favorabil pentru utilizatorii serviciului, deopotrivă casnici și noncasnici, de pe teritoriul întregii țări.

De asemenea, scăderea tarifelor de distribuție a energiei electrice va avea un efect antiinflaționist care se poate regăsi în diminuarea costurilor agenților economici consumatori de energie electrică, cu avantajul creșterii competitivității acestora și al diminuării prețurilor bunurilor și serviciilor.

Proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, la operatorii de distribuție

concesionari, se supun consultării publice în procedură de urgență motivat de faptul că, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) lit. ab) din *Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004*, tarifele de distribuție pentru operatorii de distribuție concesionari se aprobă și se transmit spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie.

Anexa nr. 1 - Tarife specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice - 2016

SC Enel Distribuție Banat SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	22,10	20,55	-7,01%	18,60	-15,84%
MT	44,81	41,67	-7,01%	37,98	-15,24%
JT	133,63	124,28	-7,00%	113,53	-15,04%

SC CEZ Distribuție SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	25,39	24,42	-3,82%	22,56	-11,15%
MT	48,42	46,62	-3,72%	43,10	-10,99%
JT	137,30	141,17	2,82%	118,58	-13,63%

SC Enel Distribuție Dobrogea SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	22,04	20,50	-6,99%	19,30	-12,43%
MT	43,98	40,90	-7,00%	38,48	-12,51%
JT	145,31	135,14	-7,00%	126,79	-12,75%

SC FDEE Electrica Distribuție Muntenia Nord SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	18,47	-	-	15,93	-13,75%
MT	42,84	-	-	36,67	-14,40%
JT	138,61	-	-	118,78	-14,31%

* Nu a transmis valorile tarifelor propuse pentru anul 2016 în cadrul scrisorilor referitoare la efectuarea corecțiilor anuale

SC Enel Distribuție Muntenia SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	12,16	11,31	-6,99%	10,17	-16,37%
MT	36,28	33,74	-7,00%	30,47	-16,01%
JT	135,09	125,63	-7,00%	113,78	-15,77%

SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Nord SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	21,10	-	-	19,93	-5,55%
MT	47,34	-	-	44,27	-6,49%
JT	112,15	-	-	103,54	-7,68%

* Nu a transmis valorile tarifelor propuse pentru anul 2016 în cadrul scrisorilor referitoare la efectuarea corecțiilor anuale

SC E.ON Distribuție România SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	20,64	19,97	-3,25%	18,71	-9,35%
MT	45,68	44,39	-2,82%	41,44	-9,28%
JT	142,52	138,94	-2,51%	128,11	-10,11%

SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud SA

Nivel de tensiune	Tarife specifice 2015 în vigoare	Tarife specifice 2016 solicitate de operatorul de distribuție	Creșterea solicitată de operatorul de distribuție 2016 față de 2015	Tarife specifice 2016 propuse spre aprobare	Creșterea propusă spre aprobare 2016 față de 2015
	(lei/MWh)	(lei/MWh)	(%)	(lei/MWh)	(%)
IT	23,41	21,95	-6,24%	21,22	-9,35%
MT	46,85	43,80	-6,51%	42,36	-9,58%
JT	122,39	112,09	-8,42%	108,44	-11,40%